

Loodusväärtuste valdkonna pärandkooslused ja ajalooline maakasutus töögrupi koosolek

09. juunil 2014 Palmses
Algus: kell 9.00 lõpp kell 10.30
Osalejad: eraldi lehel

Koosoleku juhataja: Imbi Mets

Memo koostas: Imbi Mets

Imbi Mets kaitsekorralduskava ei tutvusta, sest kohalviibijad on teemaga tuttavad.

Kristiina Jürisoo, töögrupi juht:

Tutvustab niitude väärtusi, nende paiknemist Lahemaal, hooldustingimusi ja toetuste taotlemise võimalusi. Lahemaal oli 2013. a seisuga 2980 ha poollooduslikke kooslusi, millest käesoleval ajal on taastamises 139 ha (peamiselt rannaniidud) ja hoolduses 529 ha (peamiselt aruniidud).

Jaan Velström:

Rannakülades on asustus kompaktne, põllu- ja heinamaad paiknevad küla vahetus läheduses (joonistab skeemi). Kuidas on võimalik metsastunud vanade niitude taastamine?

Kristiina Jürisoo:

Kui praeguseks ajaks on ala metsamaaks kujunenud, siis seda ei taastata tagasi niiduks.

Katrin Jürgens:

Tutvustab niitudega seotud kaitsealuseid liike, kaitsealuseid taimi on Lahemaal vähemalt 43 liiki. Ca 16 liiki on seotud niitudega, mis vajavad hooldustöid.

Linda Metsaorg:

Toob näite Kolga-Aablaste rajatud sadama ehituse. Alal oli esinenud kaitsealuseid taimi, kuid sadam ehitati ikkagi valmis. Turbuneemes rannaniitu ka niideti, kuid muruniidukiga – mis on niitmise?

Katrin Jürgens:

Muruniidukiga pole muidugi õige niitmisevõte. Kui sõlmitakse maahooldusleping, sätestatakse tingimused ja võtted tööde teostamiseks.

Linda Metsaorg:

Turbuneeme külaplatsi vahetus läheduses on üles seatud elektrikarjus, loomad on kohe platsi lähedal, karjus tuleb kaugemale paigutada ja roostikku mitte lausaliselt niita. Samas läheduses toimuvad mereuuringud ja elavad hall-haigrud.

Kristiina Jürisoo:

See on taastamisel olev rannaniit, tegemist on RMK maaga. 3. juulil toimub koosolek, milles osaleb ka MTÜ Sökal, kellega on samas asukohas leping sõlmitud, siis saab seda küsimust arutada.

Jaan Velström:

Kas Lahemaal toimuvad kaitsealuste taimede inventuurid ja plaanipärane kontroll?

Katrin Jürgens:

Mõned liikide leiukohad on seire all, III kaitsekategooria taimeliike ei seirata. Kaitsekorralduskavaga tuleb hinnata liikide seisundit.

Linda Metsaorg:

Kui koostatakse detailplaneering ja KMH, siis ka vaadatakse, kas alal on kaitsealuseid liike.

Katrin Jürgens:

Seire on väga regulaarne vaatlus, küll toimuvad niitude kordusinventuurid ja pisteline kontroll.

Jaan Velström:

Te kaitsete teatud perioodi seisundit, kui ikkagi maaomanik soovib 1940. a-ni või ka hiljem eksisteerinud niitu taastada alal, mis on metsa kasvanud – mis seisukohal te olete?

Imbi Mets:

Küsimus on pigem teoreetiline?

Jaan Velström:

Jah.

Imbi Mets:

Kui käesolevaks ajaks on alale kasvanud puistu ja tegemist on metsaseaduse mõistes metsamaaga, kui esinevad loodusväärtused, siis niidu taastamine ei ole võimalik. Sama on olnud nt Altja külas sooviga taastada vana talu, kuid looduslik situatsioon on muutunud ning seetõttu keelduti taotluse rahuldamisest. Alati hinnatakse Keskkonnaameti poolt iga taotlust ja juhtumit kohapõhiselt. Küsimus haakub järgmise ettekandega, mille teeb Ave ja tutvustab ajaloolist maakasutust Lahemaal.

Ave Paulus:

Tutvustab teostatud alusuuringuid, esitab kaardimaterjali I-IV väärtusklassi maastikest.

Jaan Velström:

Pool-looduslikke kooslusi saab hoida, kui inimesed on huvitatud. Keskkonnaametil ei ole ju rahalisi võimalusi ise tööde teostamiseks. Metsastumise protsess jätkub.

Imbi Mets, Kristiina Jürisoo:

Probleem on pigem selles, et need kes lepingu alusel töid teostavad, ei saa kokkuleppele teise omaniku maa kasutamise osas. Näide Karula rahvuspargist, kus praktiliselt ei ole enam vaba maad, kus loomi karjatada – huvi on nii suur.

Jaan Velström:

Põlise metsa- ja loodusmaastiku kaitse küll, aga milleks külasid kaitstakse. Lahemaa 42. A ajaloo jooksul on võsastumine vaid jätkunud. Mis on külade kaitse?

Ave Paulus:

Selgitab asustusstruktuuri kaitse põhimõtteid.

Jaan Velström:

Kuidas töögruppide võimalused kava koostamisel toimuvad? Kuidas saame kaasa rääkida ja kuidas meie ettepanekuid arvestatakse?

Imbi Mets:

Näitab ajagraafikut, huvigruppide ettepanekuid oodatakse septembri I pooles. Suve jooksul on kõigil võimalus kavaga tutvuda ning omapoolsed mõtted edastada.